

Binnen de vaste commissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelings-samenwerking hebben de onderstaande fracties de behoefte vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over onder meer de Geannoteerde agenda voor de inzet van het Koninkrijk der Nederlanden voor de Jaarvergadering van de Wereldbank van 9-15 oktober 2023 (Kamerstuk 26 234, nr. 281).

De voorzitter van de commissie,
Wuite

De adjunct-griffier van de commissie,
Prenger

Inhoudsopgave

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Inbreng VVD-fractie

Inbreng D66-fractie

Inbreng BBB-fractie

Inbreng SGP-fractie

II. Antwoord / Reactie van de Minister

III. Volledige agenda

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Inbreng leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie danken de Minister voor de toegezonden geannoteerde agenda voor de Jaarvergadering 2023 van de Wereldbank en hebben daarover de volgende vragen en opmerkingen.

Evolving World, Evolving MDB's

De Minister schrijft dat het model zorgt voor een sterk eigenaarschap van regeringen bij hun landenprogramma's, maar onvoldoende prikkels biedt voor investeringen in de aanpak van wereldwijde uitdagingen. Tegelijkertijd schrijft de Minister dat de kosten voor deze investeringen worden gedragen op nationaal niveau en dat een deel van deze voordelen toekomt aan andere landen. De leden van de VVD-fractie vragen aan de Minister hoe de onvoldoende prikkels zich verhouden tot de kosten voor deze investeringen. Daarnaast vragen zij welke voordelen toekomen aan andere landen.

De Minister schrijft ook dat tijdens de jaarvergadering de gouverneurs worden gevraagd om een aantal wereldwijde uitdagingen en *Global Priority Programs* te prioriteren waar de Bank zich op moet richten. De leden van de VVD-fractie vragen aan de Minister welke prioriteiten zij voornemens is om aan te kaarten in de jaarvergadering.

De Minister schrijft tot slot dat een manier om middelen te verhogen het mobiliseren is van belastingmiddelen. De Minister schrijft ook dat voor assistentie daarbij de Bank inzet op een eerlijk, rechtvaardig, groen en groeivriendelijk belastingbeleid in lenende landen en dat de Bank dat zal doen op basis van uitgebreide evaluaties van de overheidsfinanciën in alle klantlanden. De leden van de VVD-fractie constateren echter dat er klantlanden zijn die tegelijkertijd niet-coöperatief zijn op belastinggebied. Zij vragen daarom aan de Minister hoe de Bank voornemens is uitgebreide evaluaties van de overheidsfinanciën uit te voeren als deze klantlanden niet-coöperatief blijven, wat de Bank in dat geval zal doen en wat zij nog meer kan doen om mobilisatie van belastingmiddelen te bewerkstelligen.

Rondetafelconferentie Oekraïne

De Minister schrijft dat het kabinet een Speciaal Gezant Bedrijfsleven en Wederopbouw Oekraïne heeft aangesteld om het Nederlands bedrijfsleven actief bij deze inspanningen te betrekken. De leden van de VVD-fractie constateren dat deze Gezant in juli 2023 is aangesteld. Derhalve vragen zij hoe de Gezant sindsdien opvolging heeft gegeven aan zijn opdracht.

De Minister schrijft dat het Koninkrijk de aankomende *mid-term review* (MTR) zal gebruiken om de koploperspositie van de *International Development Association* (IDA) te borgen en om een nog betere aansluiting te zoeken van de IDA-programmering met het BHOS-beleid. De leden van de VVD-fractie vinden het goed om ambitie te hebben, maar zij vragen wel aan de Minister waarom Nederland onze koploperspositie moet borgen. Daarnaast vragen zij waarom het niet verstandiger is om met andere gelijkgestemde landen samen op te trekken en in te zetten op een gedeelde koploperspositie. Is de Minister het met de leden van de VVD-fractie eens dat zo meer impact gemaakt kan worden?

Inbreng leden van de D66-fractie

De leden van de fractie van D66 hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda. Zij hebben hierover enkele opmerkingen en vragen.

Rondetafelconferentie Oekraïne

De leden van de D66-fractie lezen dat het Koninkrijk in het bijzonder zal oproepen tot het treffen van voorbereidingen om Oekraïne de aankomende winter door te helpen en dat hierbij tijdige en efficiënt gecoördineerde hulpverlening van belang is. Deze leden onderschrijven het grote belang hiervan en verwijzen naar afgelopen jaar, waarin een deel van de *winterization* hulp te laat kwam. Kan de Minister concreet aangeven hoe zij ervoor gaat zorgen dat deze oproep aankomt en ernaar gehandeld gaat worden? Wat zijn de ideeën van de Minister zelf om ervoor te zorgen dat *winterization* hulp dit jaar tijdig Oekraïne bereikt?

Inbreng leden van de BBB-fractie

De leden van de BBB-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda van de jaarvergadering van de Wereldbank.

De leden van de BBB-fractie hebben de volgende vragen over pagina 3 van de geannoteerde agenda. Wat houdt de term «a livable planet» precies in? Hoe wordt deze term precies vertaald in het Nederlands?

Maakt het verder uitbreiden van de doelstelling van de Wereldbank met «inclusiviteit» en «weerbaarheid» het einddoel niet te groot? Hoe worden de kosten binnen de perken gehouden wanneer de doelstelling van de Wereldbank verdubbeld wordt? In hoeverre zijn er dan voldoende financiële middelen aanwezig om de nieuwe projecten (die vallen onder de nieuwe doelstelling) te kunnen financieren?

Is er een bepaalde rangorde in de termen van de doelstelling? Of moeten projecten van de Wereldbank zowel armoede bestrijden, én gedeelde welvaart stimuleren én passen in het idee van «a livable planet»? Zo ja, zou er een voorbeeld gegeven kunnen worden van een project dat onder de oude doelstelling wel mogelijk was, maar met de toevoeging van «a livable planet» niet meer uitvoerbaar is?

Inbreng leden van de SGP-fractie

De leden van de SGP-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het verslag van de Voorjaarsvergadering 2023 van de Wereldbank en de geannoteerde agenda voor de Jaarvergadering van de Wereldbank. Over de geannoteerde agenda hebben de leden van de SGP-fractie de volgende vragen.

De regering noemt een aantal extra doelen, zoals «inclusie», als reden voor een breder mandaat voor de Bank. Leidt dit niet tot een verlies aan focus – en daarmee van effectiviteit – op de thema's waar de Bank oorspronkelijk voor bedoeld is, zo vragen de leden van de SGP-fractie. Zo nee, waarom niet?

Het is goed dat de Bank duurzamer gaat aanbesteden en inkopen en dat het Nederlandse bedrijfsleven daarbij kan aansluiten en zelfs een voorsprong heeft. De leden van de SGP-fractie vragen zich echter af hoe hoog we dan als ontwikkelingsbank de lat voor andere landen leggen.

Hoe betrouwbaar is het als de Bank bij tegenslag rentebetalingen uitstelt of obligaties annuleert, zo vragen de leden van de SGP-fractie. Gebeurt dit vaker bij obligaties van banken en overheden?

Het Koninkrijk zal oproepen om tijdig voorbereidingen te treffen om Oekraïne de winter door te helpen. Dat steunen de leden van de SGP-fractie. Zij vragen tegelijkertijd hoe het Koninkrijk die oproep zelf handen en voeten gaat geven.

Het kabinet noemt IDA-gelden als belangrijk middel in de financiering van ontwikkelingssamenwerking in de allerarmste landen. Vallen deze IDA gelden onder de ODA-definitie, zo vragen de leden van de SGP-fractie.

II. Antwoord / Reactie van de Minister

III. Volledige agenda

Geannoteerde agenda voor de inzet van het Koninkrijk der Nederlanden voor de jaarvergadering van de Wereldbank van 9–15 oktober 2023. 2023Z16376 – Brief regering d.d. 02-10-2023, Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, E.N.A.J. Schreinemacher

Verslag van de Voorjaarsvergadering 2023 van de Wereldbank. 26 234, nr. 280 – Brief regering d.d. 26-06-2023, Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, E.N.A.J. Schreinemacher